

»Glem ikke at gøre vel...« (Hebr. 13,16)

Sundhed

Apostelen *Paulus* skriver adskilligt om den *sunde* lære og den *sunde* tro i brevene til *Timoteus*.

Det har været et af mit lange livs hovedopgaver at forsvare den åndelige sundhed, thi der har raset adskillige epidemiske åndelige sygdomme i min tid. Mange af dem påstod, at de bragte en fornyelse af kristenlivet – og hvem vil ikke være med til det? Men når de havde raset ud, efterlod de sig mange åndelige vrage, mange vildførte, og menighedslivet vidner ikke om, at der skete en ægte fornyelse.

*

Hvad er åndelig sundhed? Det er, at Gudsmennesket bliver vel skikket til al god gerning (2. Tim. 3,17). Eller sagt med disse ord: at mennesket bliver et kar til ære, helliget, nyttigt for husets Herre, brugbart til alt godt arbejde (2. Tim. 2,21).

Et sygt menneske må med mellemrum have nogle indsprøjtninger – noget tilsvarende må åndeligt usunde mennesker – og de oplever, at ingen indsprøjtning afhjælper sygdommen og snart mister sin virkning, hvorpå de ser frem til en ny indsprøjtning.

Den slags indsprøjtninger modtager man ofte ved massemøder med udenlandske specialister i den slags ting – og mange menigheder tilpasser så deres møder efter dette indsprøjtningsskema med høj stemning, megen larmende musik, kraftige appeller og mægtige forsikringer om, at Gud er vældigt til stede.

De ved ikke, at de er syge – de er ved at miste både syn og høresans – de kommer længere og længere bort fra sandheden.

*

Skulle jeg karakterisere alt dette, ville jeg (til forbløffelse for mange) sige, at det er vor tids forfladigede udgave af den middelalderlige *mystik*!

De gamle mystikere ville forene sig med Guddommen. De søgte denne forening ad den indre vej, deres sjæls fordybelse i Gud-dommens tilstedeværelse i deres hjerter, og når de opnåede denne forening, oplevede de den i en ekstatiske henrykkelse.

De vidste ikke, at de tog fejl. *Søren Kierkegaard* siger om dem, at de sprang det mellemliggende over. Og hvad er det? Det er to ting.

Først er det synds-erkendelsen. Der

går ingen direkte vej til Guddommen, end ikke for den mest verdensforsagende og helhjertede mystiker, thi også han er en synder, og det er en alvorlig synd at tro, at man ad den indre vej når frem til Gud den Almægtige. Hertil kommer, at mystikkens tro, på at sjælen bliver eet med Gud-dommen, ligesom bækken bliver eet med havet, når den flyder ud i det, ikke er sand og ikke har sin grund i Bibelen, men snarere i panteismen.

Det mellemliggende er *tillige* det daglige arbejde med de daglige pligter. Dem anså mange mystikere for noget nærmest ligegyldigt og betydningsløst. De lagde ikke vægt på at være vel skikkede til sådant arbejde og kom derfor bort fra sporet.

*

Vor tids mystikere vil også forenes med Guddommen. Men de er mere overfladiske og mere pågående end middelalderens mystikere. Disse havde en grundfæstet Guds frygt og var dybt alvorlige mænd og kvinder. De lignede ikke (for atter at tale med Kierkegaard) en hujende flok på vej til Dyrehavsbakken uden for København. Man får respekt for mystikerne, men det er vanskeligt at få respekt for deres efterkommere i vor tid.

Gudsfrygten hos vore dages »mystikere« er tynd.

Syndserkendelsen er tilsvarende overfladisk. De sønderbrudte hjerter og den sønderknuste ånd er ukendte begreber.

Man vil »døbes med Ånden«, »fyldes med Ånden«, ikke ad den stille, indvendige vej, men ad den udvendige, larmende under høje råb og håndklap og således opleve Guds vældige og mægtige nærhed, altså blive forenet med kraften og sejren og de ufravigelige bønnesvar og det herlige liv!

Det er imidlertid et bedrag, et selvbedrag. Det er en epidemisk åndelig sygdom, der ulykkeligvis udgiver sig for sundhed, kraft og Åndsfylde.

Også her springer man det mellemliggende over, især *syndserkendelsen*. Derfor er der ingen sand ydmyghed, thi der er ikke sønderbrudte hjerter. Man er »ovenpå«. Man er heller ikke velskikket til dagliglivets monotone gerninger, thi det afgørende i livet er møderne, hvor det »mægtige« sker, ikke dagliglivet i hjemmet og på arbejdspladsen.

Man overser ganske, at Gud bor i det høje og hos dem (kun hos dem), der bæ-

ver for Hans ord og har et sønderbrudt hjerte.

*

Mystikken er den åndelige moder til *idealismen*, altså til at det højeste mål for mennesket bliver virkelighed.

Nu er det højeste mål for en kristen, at han/hun som et Gudsmenneske bliver et kar til ære, brugbart for husets Herre, vel skikket til alt godt og nyttigt arbejde, altså et gennem sundt og fuldmønt Guds barn.

Men mystikken skaber aldrig et gennem sundt Guds barn. Middelalderens »hellige« mænd og kvinder, der med beundringsværdig koncentration og selvbeherskelse søgte at forene sig med Guddommen, blev ikke gennem sunde, karske, stærke kristne, vel skikkede til ethvert nyttigt arbejde – og vore dages overfladiske mystikere, der vil opnå kraften og sejren og herligheden ad indsprøjtningens vej, bliver det heller ikke.

Hvorledes da?

*

De forskellige *helliggørelsesbevægelser* ned gennem tiderne har givet deres svar på spørgsmålet.

Pietismen lagde vægt på forsagelsen. Man skulle vende verden ryggen. Det førte til hellighed.

De mere nutidige *helliggørelsesbevægelser* lægger vægten på den fulde overgivelse til Herren og troen på, at du er død med Kristus og opstanden med ham til et helt nyt liv.

Det kan ikke nægtes, at både pietismen og helliggørelsesbevægelserne har været til hjælp for kæmpende kristne – og dog fattes der dem noget væsentligt.

Lad mig pege på to afgørende ting.

*

Den første ting er, at hverken pietismen eller helliggørelsesbevægelserne formår at sætte det naturlige på dets rette plads.

Det naturlige er bl.a. menneskets forskellige *evner* og *anlæg*. Dernæst er det menneskets længsler (efter skønhed – efter kærlighed – efter at udrette noget, o.s.v.). Endelig er det menneskets *drifter*, derunder de to køns drift imod hinanden.

Er dette noget mindreværdigt – er det noget ligegyldigt – eller er det rent ud synd?

Det synes megen helliggørelsesforkyndelse at antyde (ved slet ikke at tale om

det) eller direkte at udsige.

Men det er en fatal misforståelse, der fører til forskruede og sørgelige resultater.

Menneskets evner, længsler og drifter er givet af Gud, menneskets Skaber. Kommer de under Hans kærligheds og sandheds herredømme, bliver de brugt til Hans ære og menneskets gavn – men bliver de ikke det, da går de og mennesket fortabt.

Det vender jeg tilbage til senere.

*

Den *anden* ting er, at både pietismen og helliggørelsesbevægelserne ofte overbetoner betydningen af menneskets *vilje*.

Evangeliet er imidlertid (ret forstået) det mægtige budskab om, at Gud er begyndelsen og enden i hele frelsesværket – frelsen, derunder helliggørelsen, er hans værk, hans alene.

Derfor henvender evangeliet sig ikke til de viljes- og karakterstærke, men til syndere og toldere – og sådanne gør frelsen til gennemsunde Guds børn, vel skikkede til alt godt værk!

Paulus går så vidt, at han uden den mindste betænkelighed siger: »Altså beror det ikke på den, der vil, eller på den, der anstrenger sig, men på Gud, der viser barmhjertighed« (Rom. 9,16).

Betonet man menneskets vilje for stærkt («vil du – vil du af hele dit hjerte – vil du for enhver pris?») da lykkes det for visse viljesstærke typer at fremstå som helliggjorte og sejrende kristne, men der er ofte noget forskruet over dem, noget unaturligt, thi det naturlige er uden betydning for dem – de har undertrykt det.

*

Gud er vor *Skaber* og vor *Frelser* ved Jesus Kristus. Han kasserer ikke sin skabning, men frelser den. Frelsen er genoprettelse. Det vil sige, at mennesket bliver, hvad Gud har bestemt det til – det vil atter sige, at synden ikke har magten over mennesket, men Guds nåde.

Menneskets evner og anlæg, længsler og drifter skal ikke undertrykkes, men frelses, d.v.s. frigøres fra kødets herredømme – eller sagt på en anden måde: mennesket skal i frelsen frigøres til at tage alle sine anlæg og evner ind i tjenesten for Herren – og til at herske over sine længsler og drifter.

Dette formår intet menneske ved egen kraft eller ved nogen som helst metode, hverken gammeldags eller nymodens.

Men det er det glade budskab, at *det formår Gud*, og det *skænker Han os gennem evangeliet om sin søn, vor Herre Jesus Kristus*.

Glem alle metoder – lyt til Jesu røst!

Du er omfattet af Hans gode og fuldkomne vilje – hans vilje til at frelse dig fuldkomment – derfor, *kun derfor*, kan du arbejde på din frelse med frygt og bæven (Fil. 2,12-13).

En sådan var Paulus, og sådan gjorde han (se Fil. 3,12-15).

Han vidste sig omfattet af Guds gode vilje og kærlighed på alle sit livs områder; derfor arbejdede han med iver, glæde og udholdenhed på at gøre yderligere fremskridt i livet med Herren og tjenesten for Ham.

*

Det sunde Guds-menneske er kendetegnet af, at alle sider af dets væsen er blevet genoprettet.

Den nye fødsel skaber et nyt menneske af det samme menneske, men *ikke* et *andet* menneske. Og det nye menneske er ikke unatur, men frigjort og frelst natur.

Gudsfrygten hersker, men ellers er der ingen frygt. Derfor er der ingen indeklemt atmosfære med en trykkende »hellighed«. Enhver er ved Guds nåde den, han/hun er.

Lad mig nævne nogle sider af det genoprettede menneskeliv.

*

Familielivet. Mand og kvinde forenet i ægteskabet, børn betroet dem som frugt af deres samliv. Kan noget skønnere og rigere tænkes i menneskelivet end dette? Men tænk, hvor få gennemlykkelige ægteskaber der er, endog i kristenheden! Tænk, hvor mange børn og unge der aldrig har kendt til et lyst, lykkeligt, trygt hjem – aldrig har fået den omsorg og opdragelse, som hjemmet burde give dem.

Her er noget for menighederne at tage til hjerte og samle sig om.

*

Arbejdslivet i hjemmet og på arbejdspladsen. Vi har i Ordspr. 31 beskrivelsen af den duelige hustru (vers 10-31). Jeg kender hende på nærmeste hold og ved, at hun sandelig er et kar til ære for husets Herre, velskikkede til al god gerning. Hun bruger sine hænder med lyst, hun våger over husets gænge og spiser ej ladheds brød. Hun går også morgendagen i møde med smil og åbner atter og atter hjemmet for Guds børn. Desværre findes der i kristenheden en usund overåndelighed, som ikke anser en husmoders daglige slid for synderligt betydningsfuldt, men den slags åndelighed skal man ikke lade sig imponere af.

Og hvad mandens daglige arbejdsplads angår, er det stedet, hvor han skal

tjene Gud, idet han udfører sine daglige pligter, hvad de end består i, som for Herren og derfor aldrig sløser med noget, men gør alt af hele sit hjerte. En kristen gør sit arbejde bedre end andre. Det sagde professor *Hallesby* til os.

*

Omsorgen for gamle og skrøbelige. En af mine gode venner havde en hushjælp, der havde tjent ham i ca. 30 år. I alle disse år havde hun, der var gift, besøgt sin syge Moder hver dag. Min ven talte altid om hende med en vis betagelse i stemmeføringen. Der sidder mangfoldige skrøbelige og gamle, der alt for ofte må tilbringe dag efter dag, uden at nogen ser til dem. »Jeg var syg, og...« Hvis livet med Herren ikke gør os velskikkede til disse gerninger, står det småt til med den åndelige sundhed.

*

De fattige. Dem har vi ingen af i egentlig betydning her i landet. Men de findes i skarevis ud over jorden. Søger vi Gud i bøn for vore fattige nådesøskende i *Sibirien*, i *Afrika*, i *Syd-Amerika*, o.s.v., da lader han os forstå, hvordan vi kan komme dem til hjælp – og det er altid en stor glæde – man skal blot ikke tale derom.

*

De gode gerninger ligger hver dag lige for foden af os. Profeten *Mika* siger det så befriende enkelt: »Det er sagt dig, o menneske, hvad der er godt, og hvad HERREN kræver af dig: hvad andet end at øve ret, gerne vise kærlighed og vandre ydmygt med din Gud« (kap. 6,8).

*

Dette ord af *Mika* og det, jeg foran har skrevet om familie- og arbejdslivet, forekommer mange ikke at være andet end et pænt, borgerligt liv – og det kan man jo klare i egen kraft – det Ånds-fyldte liv er noget ganske andet »storslået« – og det er dette ekstraordinære, vi skal fremhæve i forkyndelsen!

Mikas ord tilfredsstiller ikke det ærgerrige menneske, der gerne vil være noget særligt – gerne vil frem!

Men disse indvendinger afslører blot, at man ikke har lyttet til, hvad profeten siger.

Han siger: »...gerne vise kærlighed...« Det vil altså sige »gerne *tåle alt* og *udholde alt*« (1. Kor. 13,7). Hvor gerne vil du det?

Ingen formår det i egen kraft. Her behøves sandelig den kraft, Jesus havde

langfredag. Kun den, der dag for dag »vandrer ydmygt med sin Gud«, som profeten også siger, altså den, der holder sig ganske nær til Ham, der var ydmyg og sagtnodig af hjertet, får del i den kraft.

»Gerne vise kærlighed« – det vil sige at praktisere 1. Kor. 13. Hvor god er du til det?

*

Evangeliet er ikke budskabet om Helligånden, men om *Jesus Kristus og det som korsfæstet*.

Det ord er Guds kraft til frelse for enhver, der tror. Det indeholder Helligåndens mægtige kraft.

Det er først og fremmest *sandhedens* ord. Derfor dømmer det enhver, der hører det. Dommen er ubetinget og absolut.

I dommen er der *fornyende kraft*. Læs. 1. Kor. 13. Går der ikke dom over dig? Hvis ikke, da har du vænnet dig til at lytte til Guds ord uden at høre det. Du bærer ikke mere for det!

Men ser du virkelig, hvor sløjt det står til med dig, der er en kristen og dog så meget i selvishedens og kødets magt, da rejser sandhedens ord dig op som fra de døde og giver dig ny tro på, at *Gud virker i dig både at ville og at kunne*, og da tager du atter fat på at *arbejde på din frelse med frygt og bæven* – og da kan du, som apostelen skriver, gøre yderligere fremskridt (1. Tess. 4,1 og 10), fremskridt, som viser sig i din daglige adfærd i dit hjem blandt dine kære, på din arbejdsplads blandt dine arbejdskammerater og overfor dine nådesøskende. Kristus vinder skikkelse i dig. Du bliver velskikkelse til alt godt og nyttigt arbejde, først og sidst *kærlighedens gerninger*.

*

Vor Herres Jesu Kristi *sunde* ord, den *sunde* lære er ikke langt borte fra nogen af os. Vi skal ikke fare op til Himmelen for at hente den ned til os, ej heller fare ned til afgrunden for at hente den op til os. Vi behøver ikke vente på det, til vi engang får en mægtig oplevelse. Det er os ganske nær i dag.

Hvis du hører det i dag, giver det dig alt, hvad du behøver til alle dagens krav, thi Hans ord er *Ånd og er Liv* (Johs. 6,63). Derfor er din kraft som din dag.

Så er du velskikkelse til i dag! Så kan du gøre fyldest i dag, endog i Guds øjne.

Mere kræver Gud ikke – og Han giver, hvad Han kræver! Derfor nøjes Han ikke med mindre.

Det er det sunde kristenliv – det hverdagsagtige – vi hører stueuret slå og lever dog allerede det evige liv i den tro,

der sejrer over verden.

*

En sund, moden kristen bliver aldrig pessimist eller mørkemand. Vel kommer der trængsler på vejen imod målet, men de får ikke overtaget over glæden.

Nogle trængsler er selvforskyldte – høsten af, at man har sået en dårlig sæd.

Andre er uforskyldte – en følge, af det vidnesbyrd, man har aflagt.

Nogle er uforståelige – hvorfor findes der invalider blandt Guds børn?

Den, der vandrer ydmygt med sin Gud, overvinder fristelsen til at forarges på Ham – »suger honning af den hårde flint« – opsamler dyrebare erfaringer – lærer Gud bedre at kende – indser, at alt samvirker til gode for ham/hende.

*

Sådanne prøvede, erfarne kristne har bevaret *de naturlige glæder* – endog glæden over de ting, som de ikke selv fik – det gør dem til noget enestående!

De fik måske ikke selv glæden af et lykkeligt ægteskab – glæden over egne børn – men se, hvor de glæder sig med dem, der fik det – se deres glæde over børn og unge – se deres gavmildhed – se deres udholdenhed i forbønnen for dem!

Se også deres taknemmelighed for ganske små ting!

Se også, hvad de overkommer! Det er dem, der bærer menighedslivet. I deres svaghed udfolder Guds kraft sig – den kraft, som alt for mange ikke er opmærksomme på, fordi de ikke selv har den.

Hos dem møder man altid, dag efter dag, Herren selv!

*

Profeten *Jeremias* fik besked på at gå ned til pottemagerens hus og iagttage pottemageren i arbejde ved drejeskiven (Jer. 18). Når et kar, som han arbejdede med, mislykkedes, som det kan gå med leret i pottemagerens hånd, kasserede han ikke leret, men begyndte igen og lavede det om til et andet, som han nu ville have det gjort.

Måske har apostelen *Paulus* haft pottemageren i sine tanker, da han skrev til filipperne: »Jeg er overbevist om, at Han, som har begyndt sin gode gerning i jer, vil fuldføre den indtil Jesu Kristi dag ... fæles som I jo alle er med mig i nåden« (kap. 1,6-7).

Vi er mange, der bærer ved tanken, om vi er blevet kar til Herrens ære, nyttige til ethvert godt arbejde – bærer ved tanken på, om vore gerninger er fyldestgø-

rende i Guds øjne.

Lad denne bæven ikke slå over i mismod og resignation! Den er et udslag af, at Herren stadig virker i os at ville og at virke – vi bør lytte intenst til Paulus' ord til filipperne og fulde af fortrøstning arbejde videre på vor frelse, *thi det skal lykkes – så stor og mægtig er Guds nåde!*

Sådan er *den sunde tro!* Den er almægtig i Sandheden, en levende, virksom ting, som vi helt giver os hen i, idet vi holder fast ved Guds ord! Det sagde *Luther* – og han vidste, hvad han talte om.

*

Det sunde menneske er *frit* – fri af syndens skyld – fri af lovens tvang – fri af frygt – fri af ethvert andet herredømme end nådens (Rom. 5,21).

Denne frihed kan intet menneske skaffe sig selv. Den er Guds gave til enhver, der hører glædesbudskabet fra Gud og stoler på, at Han mener, hvad Han siger, når Han tilsiger os alle vore synders nådige forladelse, fordi Han kastede vor skyld på sin elskede Søn, som Han gav hen for os alle.

Da sætter Han vor samvittighed fri. Den bærer ellers på tunge byrder. Den får enhver af os til at kredse om sig selv og ustandselig vende tilbage til spørgsmålet: er det mon ikke galt fat med mig?

Men når evangeliets lys skinner ind i vore sjæle, da tages alle byrder bort fra samvittigheden, så den ikke mere er tyngt – tyngt ned – tyngt dybt ned.

En ufattelig lettelse fylder sjælen. Uden nogen betaling er alt, der tynger samvittigheden, taget bort. Mennesket rejser sig i evig taknemmelighed og glæde og er ikke mere indkroget i sig selv.

Nu er mennesket frit – og denne frihed omfatter ikke mindst vor *vilje*.

Denne herlige frihed er ikke resultatet af en vældig indsats fra menneskets side – ikke en præstation, men en gave fra Gud. »Til frihed har Kristus frigjort jer« (Gal. 5,1).

*

Den frigjorte vilje ligger ikke i strid med Guds vilje, men er snarere eet med den. Guds vilje er nemlig indskrevet i det frigjorte menneske, fordi Guds Ånd har udøst Guds kærlighed i hjertet – og kærligheden er, hvad Gud vil.

*

Guds lov hersker ikke mere over samvittigheden. Den siger uafsladeligt, at du skal gøre dig fortjent til Guds kærlighed – og vi er tilbøjelige til at være enige med

loven heri.

Evangeliet siger det modsatte: Herren elsker dig, *som du er* – hans kærlighed er så overvældende, at det, du mener, skiller dig fra ham: *din ulydighed*, lod han sin Søn bære skylden og straffen for.

Du er elsket – Gud kommer ikke dine synder i hu – du er helt fri – selv din vilje er fri – fri til at hengive dig i Guds kærlighed og vælge at elske »din næste som dig selv«.

Husk nu på, at du ikke er under loven, men under nådens og Guds kærligheds herrredømme!

Så får du lyst til at gøre det gode.

*

Denne frihed, denne sundhed skal vogtes. Nogle enkelte gode leveregler vil jeg her anføre:

Begynd, så vidt muligt, hver dag med Gud, din Skaber og Fader. Lad hans ord lyde til dig som Ånd og som Liv. Tag således, som *Wetterlund* siger, dit daglige styrtebad i den hellige Ånd.

Er du gift, bed da dagligt sammen med din ægtefælle. Husk, hvad jeg foran skrev om det lykkelige ægteskab – det sandt lykkelige!

Har I børn, søg da visdom hos Gud, deres Skaber, til at opdrage dem til deres eget bedste, jeres glæde og Guds ære.

Vær altid i Lyset. Gem intet i Mørket.

Vogt *glæden*, at den ikke visner – *take-nemmeligheden*, at Guds mangfoldige nåde med hans mangfoldige gaver ikke bliver dig en selvfølge – *kærligheden*, at den blomstrer – vogt *den dig betroede skat*, at den stadig forøges – ja, vogt din sjæl på tilsvarende måde som *David* i salme 103.

Søg lejlighed til at gøre godt – det er så godt for dig selv og for ham/hende, du gør det gode imod. Vær ikke sparsom hermed. Den, der sår sparsomt, skal høste sparsomt – men den, der sår rigeligt, skal høste rigeligt.

Vær »overlegen« i forhold til tidsånden. Den Ånd, der bor i dig, er uendeligt rigere, viisere og stærkere end tidsånden.

Opsaml et forråd af viden, visdom og vished, svarende til de evner og gaver, Gud har udrustet dig med, og til den stilling, han har givet dig i samfundet.

Vær høflig – vis respekt – men kryb ikke for noget menneske.

*

Hvad forholdet til *dine nådesøskende* angår, er det vanskeligt at give gode »leveregler«, da forvirring og forførelse råder mange steder, og jeg ikke ved, hvor du kommer. Her er imidlertid nogle råd i håb

om, at du kan bruge dem.

Lad dig aldrig *overtale* af nogen. Sandheden støtter sig ikke til overtalende ord (1. Kor. 2,4). Når et menneske er vældig ivrigt for at få dig med til nogle »velsignede møder«, løb da ikke straks med. Vær stille – dan dig din egen opfattelse af de opsigtsvækkende møder – det kan man ofte uden at behøve at gå til dem – stol på Gud – bi på Ham – så vil du selvstændigt og frit vælge, om du vil gå eller ej.

Hvis du kommer til et møde, hvor følelserne sættes i højeste gear, forbliv da dig selv – råb ikke, blot fordi alle de andre gør det – løft ikke hænderne og begynd ikke på håndklap, fordi de andre gør det – »slip dig ikke til« – giv ikke efter for mængden af kraftige appeller – tag selv stilling til, om Gud er mægtigt til stede, som de siger – og gå gerne din vej, hvis dit indre trives bedst med det.

Der skal frihed og selvstændighed til, hvis man vil bevare sundheden og kærligheden i dag.

Unatur har ingen plads i Guds rige. Alt er forløst *natur*. Det benådede og frie menneske er ikke en karikatur af sig selv, men sig selv, som Gud vil det.

Der er også plads for det *overnaturlige* – men bemærk: alle overnaturlige undere gik ud på at *sætte det naturlige i orden*, så blinde kunne se, døve kunne høre, lamme kunne gå – er der noget mere naturligt end dette? Det overnaturlige hverken godkender eller udvirker noget i retning af *unatur*.

*

Men når det er sagt, bør det samtidig siges, at åndelig sundhed ikke er ensbetydende med ortodoks rettroenhed.

En stillestående, tilfreds rettroenhed er ofte det samme som lunkenhed og åndelig mangelighed.

Sundheden med al dens spændstighed og styrke bevares kun, hvor sjælen er *grebet af Kristus*.

Jo mere Kristi person griber os, des mere længes vi efter at kende ham. Derfor må ordet om Kristus og det som korsfæstet for os (for mig) aldrig betragtes som et overstået stadium. Det må forkyndes uafsladeligt – ikke som den rigtige lære, men som *Ånd* og *Liv* og *Virkelighed* og *Kraft* og *Forløsning*, så det vækker, befrier, skaber nyt mod og nyt håb – så det som Guds kraft udvirker og fortsat udvirker, hvad kun Gud formår.

Hvor dette budskab ikke er det centrale, gå da ikke derhen.

*

Ligesom den legemlige sundhed består i en stadig fornyelse af legemet selv (dets celler), således består den åndelige sundhed i en *fortsat fornyelse af det nye menneske* – altså af det frelste, frigjorte og af Guds Ånd »beherskede« menneske.

Lad os kalde det for *den daglige fornyelse*. Altså en daglig fornyelse i, at Gud elsker dig og har taget dig til sig som sit elskede barn!

Daglig fornyelse i, at Han skænker dig alt, hvad du har nødig til i dag.

Daglig fornyelse i, at du ejer den urokkelige glæde over, at du har borgerskab i Himmelen, fordi dit navn er indskrevet i Livets bog.

Daglig fornyelse i at gøre godt imod alle, især imod dem, der ligesom du er Guds børn ved troen på vor Herre Jesus.

Daglig fornyelse i at sige tak og tælle alle hans velgerninger imod dig, hvis du kan det.

Daglig fornyelse i at eje, hvad Han ejer!

Daglig fornyelse i Lyset, hvor der slet ikke er noget mørkt, skummelt, surt eller utilfredst.

Du kan selv fortsætte. Du ved jo, hvad du mest behøver at forny dig i.

*

Nu har jeg skrevet en del om åndelig sundhed. Men skulle nogen føle sig elendig, kompliceret, gennemusund, så husk, at *frelse* netop betyder *helse*. Jesus kom ikke for de raske, men for de syge, og ingen sygdom, end ikke spedalskhed, var uoverkommelig for ham.

Helsen begynder med troen på Ham. Paulus taler om den sunde tro. Det er den tro, der stoler på Herren, på Ham alene – den tro, der holder ud, når det ser håbløst ud, altså med håb imod håb – den tro, der holder Jesus for sanddru, når Han siger til dig: »Jeg vil, bliv sund!« Må Gud på en særlig måde tage sig af enhver, der endnu er indkroget i sig selv og lider derunder – stadig beskæftiger sig med sig selv – stadig er nedtrykt og ufri under en ufri samvittighed – må Gud for Jesu skyld lade evangeliets lys fortrænge mørket og lade glædesbudskabet vinde overhånd over alle det indkrogede menneskes »fromme«, men vantro indvendinger!

*

Må evangeliet i dets renhed og kraft vinde mange sejre i vort dødssyge folk og i en kristenhed, der bukker under for den ene åndelige sygdom efter den anden!